

ЛЬВІВСЬКИЙ НАУКОВИЙ ФОРУМ

МАТЕРІАЛИ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ПРАКТИЧНІ ТА ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ НАУКИ ТА ОСВІТИ

25 - 26 травня 2020 року
(частина II)

ЛЬВІВСЬКИЙ НАУКОВИЙ ФОРУМ

**МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**ПРАКТИЧНІ ТА ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ
РОЗВИТКУ НАУКИ ТА ОСВІТИ**

25 - 26 травня 2020 року
(частина II)

**Львів
2020**

УДК 005

ББК 94.3(0)

Практичні та теоретичні питання розвитку науки та освіти (частина II): матеріали Міжнародної науково-практичної конференції м. Львів, 25 - 26 травня 2020 року. – Львів : Львівський науковий форум, 2020. – 56 с.

У даному збірнику представлені тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Практичні та теоретичні питання розвитку науки та освіти», організованої Львівським науковим форумом. Висвітлюються Практичні та теоретичні питання розвитку науки та освіти на сучасному етапі становлення, розглядаються сучасні наукові дискусії різних наукових напрямів.

Збірник призначений для студентів, здобувачів наукових ступенів, науковців та практиків.

Всі матеріали представлені в авторській редакції. За повноту та цілісність яких автори безпосередньо несуть відповідальність.

МЕДИЧНІ НАУКИ

Іванова К.В.,

*Кафедра загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб
Харківський національний медичний університет*

ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ КІСТКОВОЇ ТКАНИНИ ЗА ДАНИМИ ДЕНСИТОМЕТРИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ У ХВОРИХ НА ІШЕМІЧНУ ХВОРОБУ СЕРЦЯ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ІНДЕКСУ МАСИ ТІЛА

Тривалий період часу ішемічна хвороба серця (ІХС) та остеопороз (ОП) розглядалися як незалежні одна від одної патології, доки епідеміологічні дослідження не довели єдність цих нозологій. Було встановлено, що при формуванні атеросклерозу ліпіди накопичуються в стінках судин під впливом біохімічних, запальних і аутоімунних процесів [1]. Понад 90% ліпід-навантажених бляшок згодом піддаються кальцифікації. Численні дослідження продемонстрували прямий зв'язок між ступенем кальцифікації бляшок і кардіоваскулярної смертності [2]. Тому вважається актуальним проведення дослідження стану мінеральної щільності кісткової тканини у пацієнтів з встановленою ІХС.

Також, багатьма дослідженнями доведено протективний ефект жирової тканини щодо формування остеопенічних станів у порівнянні з пацієнтами, індекс маси тіла (ІМТ) яких був нижче 20 кг/м² [3]. Інші наукові праці довели, що є залежність захисного ефекту жирової тканини щодо кісткової не скільки від факту надмірної ваги та ожиріння, а саме від типу розподілу жирової тканини і ІМТ [4].

Мета: проаналізувати залежність показників мінеральної щільності кісткової тканини за даними рентгенівської денситометрії від індексу маси тіла.

Матеріали і методи: до роботи було залучено 98 хворих на ІХС з тривалістю захворювання в середньому по групі - 2,9±1,2 роки. Середній вік обстежених склав 51,8 ± 1,94 роки, переважали жінки - 54,8%. Усі пацієнти мали надлишкову вагу або ожиріння, які визначали при розрахуванні індексу маси тіла за формулою Кетле. В залежності від ІМТ всі пацієнти були розподілені на чотири групи. До першої групи увійшло 19 хворих з ІХС і нормального масою тіла (МТ); друга група була представлена 24 пацієнтами з ІХС і надлишковою МТ. Третю групу складала 31 особа з ІХС та ожирінням І ступеню та 4-у – 24 хворих з ІХС та ожиріння 2-3 ступенів. Показники норми були отримані при обстеженні 20 практично здорових осіб відповідної статі та віку.

Мінеральна щільність кісткової тканини визначалась за допомогою рентгенабсорбціометрії поперекового відділу хребта (DEXA-Dual-energy X-ray Absorptiometry). Проводилась оцінка Z-критерія та T-критерія, що відображають стан щільності кісткової тканини.

Статистичний аналіз проводили за допомогою програмного пакету «Statistica 10.0». Для кількісних ознак результати були представлені у вигляді медіани (Me) з міжквартильним інтервалом [Q25%; Q75%] з урахуванням відсутності нормального розподілу. Кількісні і порядкові змінні порівнювали за допомогою критерію Манна-Уїтні; кореляційний зв'язок - за допомогою кореляції Спірмена.

Результати та обговорення: при порівняльному аналізі даних денситометричного дослідження хворих на ІХС найнижчими показники Z-критерія -0,85(-1,35;0,15) та T-критерія -1,6 (-2,45;0,9) були у хворих з нормальним ІМТ. Вони статистично відрізнялись від показників групи хворих з ожирінням І ступеню Z-критерій 0,5 (-0,4;0,8), T-критерій 0,6 (-0,5;0,9), з надмірною вагою Z-критерій -0,3 (-1,3;-0,1), T-критерій 0,6 (-0,5;0,9), ожирінням високих ступенів Z-критерій 0,7 (-0,3;1,1), T-критерій -0,8 (-1,8;0,8), та контрольної групи Z-критерій 0,9 (0,75;1,0), T-критерій 0,6 (0,15;0,95), p<0,05.

При порівнянні цих груп пацієнтів за T-критерієм найбільш прогностично благоприємними були показники хворих з ІХС та надмірною вагою та ожирінням І ступеню. У хворих з високими ступенями ожиріння остеопенічні стани були діагностовані частіше. Z-критерій хворих з ожирінням статистично значуще відрізнявся від показників групи контролю, p<0,05, але не виходив за межі референтних значень.

Висновки: резюмуючи отримані дані, можна зробити висновок, що цитокіни жирової тканини надають захисний ефект щодо розвитку остеопенічних станів у хворих з надмірною вагою та, можливо, ожирінням І ступеню. Тоді як у хворих з ожирінням II-III ступенів ці ефекти поступово зникають, що можливо пов'язано з формуванням резистентності рецепторів жирової тканини до вироблення захисних цитокінів.

Література

1. Shao JS, Cheng SL, Sadhu J, et al. Inflammation and the osteogenic regulation of vascular calcification: a review and perspective. *Hypertension* 2010;55:579–92
2. Burnett JR, Vasikaran SD. Cardiovascular disease and osteoporosis: is there a link between lipids and bone? *Ann Clin Biochem* 2002;39:203–10.
3. De Laet C, Kanis JA, Oden A, Johanson H, Johnell O, Delmas P, Eisman JA, Kroger H, Fujiwara S, Garnero P, McCloskey EV, Mellstrom D, Melton LJ III, Meunier PJ, Pols HA, Reeve J, Silman A, Tenenhouse A 2005 Body mass index as a predictor of fracture risk: A meta-analysis. *Osteoporos Int* 16:1330–1338.
4. Hsu YH, Venners SA, Terwedow HA, Feng Y, Niu T, Li Z, Laird N, Brain JD, Cummings SR, Bouxsein ML, Rosen CJ, Xu X 2006 Relation of body composition, fat mass, and serum lipids to osteoporotic fractures and bone mineral density in Chinese men and women. *Am J Clin Nutr* 83:146–154.

Костенко І.Ф.,

*к.мед.н., доц. каф. внутрішньої медицини № 3
Одеський Національний медичний університет*

ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У МЕДИЧНУ ОСВІТУ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Пріоритетним напрямком розвитку медичної освіти в Україні є впровадження інформаційних технологій у навчальний процес для підвищення рівня медичної освіти та відповідність його світовим стандартам [1, 3-5]. В наш час он лайн навчання є доступним у різних сферах науки та освіти. Однак, досі вважають, що навчання лікарів практичним навичкам потребує традиційної очної освіти у клініках біля ліжка хворого під контролем досвідченого викладача. Таким чином, медичне навчання вимагає певного практичного і клінічного досвіду, тобто використання технологій дистанційного навчання водночас з його класичною формою [2, 10-14].

Сьогодні під час пандемії очне традиційне навчання студентів у вищій медичній школі стало неможливим. Застосування дистанційних методів набуло особливої актуальності у навчальному процесі для студентів – медиків випускних курсів в умовах підготовки до Державної атестації.

Мета роботи –вивчити можливості використання змішаної технології навчання студентів –медиків на клінічних кафедрах.

Матеріали і методи. Дослідження проводилося на кафедрі внутрішньої медицини № 3 ОНМедУ протягом навчального 2019-2020 року за участі 69 студентів 6 курсу медичного факультету весняного семестру (основна група), які навчалися за змішаною технологією, та 37 студентів (група порівняння) того ж факультету на традиційному навчанні протягом осіннього семестру.

Під час дослідження проводився контрольна оцінка вивчення тем з практичних занять за допомогою тестових завдань і ситуаційних задач.

За дистанційної форми навчання викладачі спілкувалися усно та письмово зі студентами за допомогою Інтернет, демонстрували презентації та інші навчальні матеріали, надавали тестові та тематичні ситуаційні задачі. Отримані відповіді студентів оцінювалися та рецензувалися. Навчальні матеріали, методичні рекомендації для практичних занять, самостійної роботи студентів, тестові завдання з найбільш актуальних тем було викладено на сайті та ю-туб каналі кафедри. До підготовки навчально-методичного забезпечення (реферати, презентації, ілюстрації для вивчення практичних навичок тощо) широко залучалися студенти.

Під час семестрового контролю було визначено, що практичними навичками обстеження пацієнта, діагностичної маніпуляційної техніки впевненіше володіють студенти, які навчалися за очною формою. Дистанційне навчання, у свою чергу, потребує особової мотивації студента до самостійної роботи з використанням інформаційних технологій. Велике значення має і наявність вільного доступу до електронних ресурсів.